

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної
роботи
професор Роман ВЕРНИДУБ
2025 р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Середня освіта (Захист України)»
галузі знань А Освіта
спеціальності А 4 Середня освіта
предметної спеціальності А 4.16 Захист України

Шифр за навчальним планом

П01

П02

П03

Київ 2025

Розробники програми:

Леся ПОРЯДЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова

Рецензенти:

Мирослава БОБК, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Світлана КУШНІРУК, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Педагогічного факультету

Погоджено з гарантом ОПП

Світлана КУШНІРУК

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні Науково-методичної ради УДУ імені Михайла Драгоманова «24» вересня 2025 року, протокол № 12.

Затверджено на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова
«25» вересня 2025 р., протокол № 3.

I. Пояснювальна записка

Наскрізна програма практичної підготовки складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Захист України)» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, предметної спеціальності А 4.16 Захист України.

Місце практики в професійній підготовці випускника

Практика для магістрантів за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Захист України)» має велике значення для підготовки фахівців, які поєднують педагогічні навички з глибоким розумінням потреб ветеранів. Вона дає змогу: оволодіти сучасними педагогічними технологіями та методиками викладання дисципліни "Захист України" з урахуванням сучасних викликів, включаючи питання національної безпеки та цивільного захисту; виявити вміння та навички психологічної підтримки, що включає ефективне спілкування, надання першої психологічної допомоги та координацію ресурсів для ветеранів і демобілізованих осіб; приймати професійні рішення щодо організації освітнього процесу та його супроводу, враховуючи специфічні освітні та психологічні потреби ветеранів; формувати лідерські якості та здатність до адаптації в динамічних умовах освітнього та соціального середовища, виховуючи відповідальність та емпатію; набутти практичних навичок у розробці та впровадженні індивідуальних освітніх планів, а також програм психосоціальної адаптації для демобілізованих.

Міждисциплінарні зв'язки. Практична підготовка тісно пов'язана з низкою дисциплін, що забезпечують комплексне формування фахівця. Зокрема: «Теорія і методика викладання військових та соціогуманітарних дисциплін», «Основи військової справи та територіальної оборони», «Управління навчальними проєктами у сфері національно-патріотичного виховання», «Організація та планування роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» та ін.

Мета і завдання практичної підготовки

Метою практичної підготовки є оволодіння магістрантами сучасними методами та інструментами для ефективного викладання "Захисту України" та кваліфікованого супроводу ветеранів і демобілізованих осіб, що дозволить формувати їхні професійні навички для прийняття самостійних рішень та адаптації до реальних умов освітнього та соціального середовища.

Основними завданнями практичної підготовки є: забезпечення цілісності професійної підготовки, поєднуючи педагогічні знання з навичками психосоціального супроводу; послідовне розширення набутих компетенцій, переходячи від теоретичної підготовки до вирішення практичних завдань у школах та реабілітаційних центрах; формування системи професійних умінь, необхідних для роботи з учнями різного віку та ветеранами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб; розвиток професійної готовності до педагогічної діяльності та виконання функцій супроводу; формування прагнення до самовдосконалення та підвищення кваліфікації в галузі військової педагогіки, психології та ветеранського супроводу.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Програмні результати навчання	Компетентності
ПРН 1. Вільно володіти державною мовою (комунікувати усно й письмово) ПРН 2. Застосувати інноваційні технології навчання, у тому числі захисту України; застосовувати міжпредметні зв'язки й інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів ПРН 3. Використовувати безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних ПРН 4. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових й індивідуальних особливостей здобувачів освіти; використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі ПРН 5. Застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і здобувачем освіти ПРН 6. Використовувати у практиці роботи сучасні технології навчання, вміло застосовувати інноваційні методи і техніки навчання. ПРН 7. Визначати потреби особистого професійного розвитку, планувати власний професійний розвиток, самостійно вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ПРН 8. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику ПРН 9. Усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та його сталого розвитку, верховенства права і свобод людини в Україні, виконувати соціальні обов'язки як члена суспільства. ПРН 11. Використовувати психологічні та комунікативні стратегії у роботі з ветеранами війни, демобілізованими особами та членами їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ПРН 12. Уміння вдосконалювати та розробляти нові методики для роботи з ветеранами війни та демобілізованими особами ПРН 13. Сприяти ветеранам війни, демобілізованим особам та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) вирішенню питань професійної адаптації, психологічної допомоги, ветеранського	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт. ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети. ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати. ЗК 8. Здатність вести ділову документацію ЗК 10. Здатність у структурований спосіб збирати й обробляти необхідну інформацію з різних джерел ФК1 Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні уміння, визначені державними стандартами освіти. ФК 2. Здатність здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів із урахуванням національної історичної спадщини та спадщини світового рівня, формувати їхню культуру та громадянську свідомість. ФК 3. Здатність організовувати інформаційне забезпечення освітніх процесів із використанням сучасних цифрових інструментів та інформаційно-комунікативних технологій, впроваджувати сучасні інновації в електронне навчання. ФК 4. Здатність до визначення змісту процесів навчання, виховання, застосовування сучасних форм, методів, прийомів і технологій організації освітнього процесу з урахуванням потреб й можливостей здобувачів освіти; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами ФК 5. Здатність до розвитку рухових умінь і навичок, вдосконалення стройового вишколу, навичок діяти чітко, злагоджено індивідуально та в команді. ФК 6. Здатність до формування нових життєвих стратегій та визначення методів

спорту, медичної реабілітації ПРН 14. Створювати умови для збереження психоемоційного здоров'я здобувачів освіти; підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності	підготовки учнів до захисту України, формування рис громадянина-патріота.. ФК 7. Здатність до організації співпраці закладу освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, батьками на засадах ефективної взаємодії і партнерства, формування соціального досвіду, готовності до життя в демократичному суспільстві. ФК 8. Здатність до розвитку професійних знань і практичних навичок із основ теорії педагогіки, психології та методики викладання курсу «Захист України», здатність здійснювати психолого-педагогічну діяльність у закладах освіти. ФК 9. Здатність ефективно організовувати освітній процес ЗЗСО щодо підготовки учнів до захисту України, формування індивідуального стилю педагогічної діяльності. ФК 10.Здатність до проведення оцінювання потреб ветеранів війни, демобілізованих осіб, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ФК 11. Здатність до консультування, інформування з питань: правової, психологічної допомоги; медичної реабілітації; соціальної, правової, професійної адаптації; сприяння зайнятості; отримання житла; забезпечення розвитку спорту ветеранів війни та демобілізованих осіб; вшанування пам'яті ветеранів
--	--

II. Види та терміни проходження практик

Практична підготовка здобувачів включає:

№ з/п	Вид практики	Назва практики	Кількість тижнів	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Орієнтовні терміни проведення
1	Виробнича		6	9	I	Листопад – грудень
2	Виробнича	Науково-дослідницька	3	4,5	II	Лютий -березень
3	Виробнича	Перед-дипломна	3	4,5	II	Травень

III. Бази проведення практик

Практики здобувачів ОПП «Середня освіта (Захист України)» реалізуються на відповідних базах практики:

- Департамент соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації);
- Київський міський Центр комплексної підтримки учасників бойових дій, «Київ МІЛІТАРІ ХАБ»;
- Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України;
- заклади загальної середньої освіти.

IV. Організація практичної підготовки

Організацію, проведення і контроль практики забезпечує кафедри педагогіки.

Розподіл здобувачів вищої освіти за базами практик та призначення керівників здійснюється наказом по університету.

Поточний контроль здійснює керівник практики від кафедри та керівника від бази практики шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи, залікових навчальних занять. При оцінюванні результатів роботи здобувача освіти враховується рівень його теоретичної підготовки, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння вміннями і навичками, дисциплінованість, якість оформлення документації.

Перед початком кожної практики проводиться настановна конференція, на якій здобувачів вищої освіти знайомлять з особливостями проходження практики, метою, завданнями, обов'язками студента-практиканта, формами і методами контролю та критеріями оцінювання виконання завдань практики, особливостями ведення робочої та звітної документації.

V. Підведення підсумків практик

По закінченні практики здобувач вищої освіти подає такі документи: індивідуальний звіт, щоденник практики й інші матеріали, які визначені змістом кожної практики.

Звіт про проходження практики має висвітлювати питання виконання практикантом завдань, особисте ставлення магістранта до проходження практики та враження від неї. Особливу увагу варто приділити самоаналізу власної професійної діяльності. Звіт пишеться у довільній формі, підписується практикантом.

Звіт та щоденник практики упродовж 3-х днів після завершення практики подають керівнику практики від кафедри на рецензування.

Здобувач, який із поважних причин не виконав завдання практики, за рішенням Вченої ради факультету може бути надано право проходження практики повторно. Здобувач, який отримав негативну оцінку з практики, відраховується з університету.

За результатами виконання завдань здобувачу освіти виставляють диференційовану оцінку, яку заносять до залікової відомості та залікової книжки здобувача за підписом керівника практики від кафедри.

Для обговорення результатів кожної практики по її завершенні проводиться звітна конференція.

VI. Зміст практичної підготовки

6.1. Виробнича практика

Мета виробничої практики полягає у формуванні у магістрантів цілісного уявлення про систему національно-патріотичного виховання, цивільного захисту та соціально-правової підтримки військовослужбовців в Україні. Практика спрямована на ознайомлення з діяльністю ключових державних, муніципальних та громадських інституцій, що працюють у цій сфері, та на поєднання теоретичних знань, отриманих в університеті, з реальним функціонуванням профільних структур.

Завдання виробничої практики:

- ознайомлення з організаційною структурою, місією та ключовими напрямками діяльності бази практики;
- вивчення нормативно-правової бази, що регулює роботу відвідуваних установ;

- спостереження за практичною реалізацією завдань у сферах допризовної підготовки, національного спротиву, інформаційної безпеки та підтримки ветеранів;
- визначення ролі та місця кожної установи в загальній системі національної безпеки та оборони держави;
- проведення зустрічей та бесід з провідними фахівцями для розуміння специфіки їхньої професійної діяльності та вимог до фахівців;
- формування початкового бачення актуальних проблем для подальшого наукового дослідження в рамках магістерської роботи.

Зміст діяльності здобувачів-практикантів

Діяльність магістрантів під час практики фокусується на вивченні й аналізі нормативно-правових документів, що регламентують професійну діяльність учителя предмету «Захист України» у закладах загальної середньої освіти та провідного фахівця супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Зміст діяльності включає:

1. Інформаційні сесії та екскурсії: відвідування баз практики (заклади загальної середньої освіти, Київський міський територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, «Київ МІЛІТАРІ ХАБ», Центр національного спротиву та ін.). Прослуховування лекцій-презентацій від представників установ про їхню історію, структуру, основні функції, досягнення та виклики.

2. Присутність (за попереднім погодженням та можливістю) на окремих робочих нарадах, тренінгах, консультаціях для ветеранів, публічних заходах, що проводяться установою, з метою спостереження за формами та методами роботи.

3. Аналітична робота з документами: вивчення відкритих джерел: сайтів, статутних документів, річних звітів, інформаційних та методичних матеріалів баз практики для глибшого розуміння їх функціонування.

4. Комунікативні заходи: участь у запланованих круглих столах та зустрічах формату «питання-відповідь» із фахівцями різних підрозділів (юристами, психологами, інструкторами, спеціалістами з соціальної роботи).

5. Підготовлення виступу щодо практичної реалізації завдань у сферах допризовної підготовки, національного спротиву, інформаційної безпеки та підтримки ветеранів.

6. Звітна діяльність: систематичне ведення щоденника практики з фіксацією ключових аспектів діяльності кожної відвіданої установи, власних спостережень та аналітичних висновків. Підготовка підсумкового звіту, в якому магістрант аналізує та порівнює діяльність відвіданих установ, визначає їхню специфіку та обґрунтовує вибір потенційної теми для подальшої наукової роботи.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику.

Форми звітності передбачають: ведення щоденника практики, доповідь про практичну реалізацію завдань у сферах допризовної підготовки, національного спротиву, інформаційної безпеки та підтримки ветеранів і демобілізованих осіб, підготовлення письмового звіту та одержання характеристики від керівника практики. Здобувачі вищої освіти укладають звіт у письмовій формі, у якому описують види виконання робіт у процесі проходження практики, подають аналіз проблемних питань та пропозицій щодо їх розв'язання. Крім того, докладають аналіз зразків документів, із якими ознайомилися упродовж проходження практики.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики

При оцінюванні результатів виробничої практики враховуються такі показники: виконання індивідуального плану практики, вивчення нормативно-правових документів, що регламентують викладання дисципліни «Захист України» у закладах загальної середньої освіти, підготовлення виступу (довіді) щодо реалізації завдань у сферах допризовної підготовки, національного спротиву, інформаційної безпеки та підтримки ветеранів війни та демобілізованих осіб, організованість, дисциплінованість його ініціативність і творчість; вчасно оформлені щоденник і звіт практики та виступ на підсумковій конференції із практики.

№ з/п	Вид діяльності практиканта	Максимальна кількість балів
1.	Участь у настановній конференції	10
2.	Ознайомлення діяльністю баз практики. Прослуховування лекцій-презентацій від представників установ про їхню історію, структуру, основні функції, досягнення та виклики та аналіз.	15
3.	Вивчення нормативно-правових документів, що регламентують викладання дисципліни «Захист України» у закладах загальної середньої освіти та їх аналіз.	15
4.	Ознайомлення з практичною реалізацією завдань у сферах допризовної підготовки, національного спротиву, інформаційної безпеки і підтримки ветеранів та підготовки аналітичної довідки.	10
5.	Ознайомлення з діяльністю установи /закладу освіти в загальній системі національної безпеки та оборони держави та її аналіз.	10
6.	Участь у науково-методичному заході та його аналіз.	10
7.	Оформлення щоденника і звіту практики.	20
8.	Участь у звітній конференції.	10
	Усього	100

6.2. Виробнича науково-дослідницька практика

Мета науково дослідницької практики полягає у набутті досвіду самостійної науково-дослідної роботи в галузі національно-патріотичного виховання та цивільного захисту; підборі фактичного матеріалу для написання магістерської роботи, виходячи із суті педагогічних, соціальних та військово-прикладних проблем, що вирішуються у дослідженні.

Завдання виробничої науково-дослідницької практики повинні відповідати напряму наукових досліджень студента магістратури. Під час практики надається можливість використати сучасні методи дослідження та отримати необхідні результати для магістерської роботи. Здобувач вищої освіти виступає у ролі науковця-дослідника, який здійснює під керівництвом викладача наукове дослідження у сфері оборонно-патріотичної освіти.

Завдання науково-дослідницької практики:

- ознайомлення з науковою проблематикою та результатами роботи профільних наукових, освітніх та громадських установ, що займаються питаннями оборони, національного спротиву та підтримки ветеранів;
- вивчення теоретичних та нормативно-правових джерел за обраною науковою проблемою;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі;
- визначення структури, методологічного апарату та основних завдань магістерського дослідження;
- оволодіння методикою обробки та аналізу емпіричних та статистичних даних з питань цивільного захисту, допризовної підготовки та інформаційної безпеки;
- апробація основних теоретичних та практичних положень магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, розробці методичних рекомендацій).

Виробнича науково-дослідницька практика передбачає такі три етапи:

- архівний науково-дослідницький етап;
- музейний науково-дослідницький етап;
- практика в профільних установах.

На першому (архівно-дослідному) етапі здобувачі оволодівають методикою архівного пошуку, військово-історичної та джерелознавчої герменевтики, формують уміння роботи з архівними джерелами, що стосуються історії українського війська, національно-визвольних рухів та цивільної оборони, для їх використання у своєму науковому дослідженні.

Архівна практика сприяє становленню магістра як педагога-дослідника. Зібрані документальні матеріали можуть бути використані в організації навчальної та позааудиторної роботи з учнями та молоддю.

Завдання практики:

- забезпечення включення здобувачів освіти у процес наукового дослідження шляхом пошукової роботи в архівних установах;
- формування умінь роботи з архівним документально-фактологічним матеріалом з військової історії та цивільного захисту;
- набуття вмінь систематизації документального матеріалу, відбору й аналізу необхідної інформації для використання в освітньому процесі;
- формування вміння критичного осмислення історичного минулого України в контексті боротьби за незалежність.

Зміст діяльності студентів-практикантів: Відвідування центральних та місцевих архівів, ознайомлення з їх структурою та фондами, що містять матеріали з історії Збройних Сил України, руху опору, діяльності структур цивільної оборони. Робота з ретро-джерелами, збирання та опрацювання архівного матеріалу згідно з темою наукового дослідження.

На другому етапі (музейному науково-дослідницькому) здобувачі оволодівають методикою роботи з фондами військово-історичних та краєзнавчих музеїв, обґрунтовують педагогічний потенціал музейних експозицій для національно-патріотичного виховання, формування вмінь їх застосування в освітній діяльності.

Завдання практики:

- ознайомлення із системою організації військово-історичних та меморіальних музеїв, змістом та формами їх роботи;
- вивчення особливостей структурування музейних фондів, пов'язаних із військовою тематикою та сучасними бойовими діями;
- з'ясування специфіки експозиційної та культурно-освітньої роботи музеїв, їхнього потенціалу для викладання предмета «Захист України»;
- набуття умінь самостійного аналізу експозицій для розробки тематичних екскурсій, квестів та освітніх заходів для учнівської молоді.

Зміст діяльності здобувачів-практикантів: Ознайомлення зі специфікою профільних музеїв (Національний військово-історичний музей України, Музей спротиву Голодомору, локальні музеї АТО/ООС тощо). Лекції та співбесіди з провідними фахівцями, ознайомлення з фондами, аналіз експозицій. Виконання індивідуальних завдань з розробки методичних матеріалів для проведення уроків та виховних заходів на базі музейних експозицій.

На третьому етапі (у профільних установах) здобувачі освіти оволодівають методикою проведення науково-педагогічних досліджень на основі вивчення специфіки організації та діяльності установ, що працюють у сфері оборони, національного спротиву та соціальної підтримки військовослужбовців.

Завдання практики:

- з'ясування організаційної структури, завдань та змісту діяльності баз практики (наприклад, Центр національного спротиву, «Київ МІЛІТАРІ ХАБ»);
- обґрунтування актуальної науково-педагогічної проблеми в контексті діяльності установи;
- розвиток творчого підходу до організації науково-дослідницької діяльності;
- формування умінь аналізу нормативно-правової бази та практичної діяльності установ;
- формування професійно важливих компетентностей майбутнього фахівця з національно-патріотичного виховання та цивільного захисту.

Зміст діяльності здобувачів-практикантів: ознайомлення з нормативною документацією та практичною діяльністю установи. Аналіз проєктів, програм та заходів, що реалізуються на базі практики. Проведення мікродослідження (анкетування, інтерв'ю, аналіз документів) по темі магістерської роботи. Написання аналітичної довідки або розділу наукової статті за результатами дослідження.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику.

Форми звітності передбачають: ведення щоденника практики, підготовки письмового звіту, аналіз мікродослідження (анкетування, інтерв'ю, аналіз документів) по темі наукового пошуку, підготовки статті за результатами дослідження. Здобувачі вищої освіти укладають звіт у письмовій формі, у якому описують види виконання робіт у процесі проходження практики, подають аналіз проблемних питань та пропозицій щодо їх розв'язання. Крім того, докладають аналіз зразків документів, із якими ознайомилися упродовж проходження практики.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики.

При оцінюванні результатів виробничої науково-дослідницької практики враховуються такі показники: виконання індивідуального плану практики, науковий апарат дослідження та бібліографію по темі магістерської роботи, аналіз результатів індивідуальної дослідницької роботи, стаття, організованість, дисциплінованість, його ініціативність і творчість; вчасно оформлені щоденник і звіт практики та виступ на підсумковій конференції із практики.

№з/п	Види діяльності здобувача-практиканта	Кількість балів
1	Участь у настановній конференції	5
2	Участь в ознайомчій екскурсії по архіву та її аналіз	5
3	Ознайомлення з нормативною документацією та практичною діяльністю установи та їх аналіз.	10
4	Аналіз проєктів, програм та заходів, що реалізуються на базі практики.	10
5	Аналіз результатів проведеного мікродослідження (анкетування, інтерв'ю, аналіз документів) по темі магістерської роботи.	10
6	Написання аналітичної довідки або розділу наукової статті за результатами дослідження.	10
7	Розроблення наукового апарату магістерського дослідження	20
8	Складання бібліографії магістерського дослідження	15
9	Оформлення письмового звіту	10
10	Участь у підсумковій конференції	5
	Загальна сума балів	100

6.3. Виробнича переддипломна практика

Метою виробничої переддипломної практики є поглиблення та вдосконалення професійних компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до подвійної кваліфікації «вчитель захисту України» та «провідний фахівець супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб», набуття практичного досвіду організації освітнього процесу з предмета «Захист України», а також здійснення освітнього, інформаційно-консультативного та соціального супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

Завдання виробничої переддипломної практики:

- розвиток умінь організації освітнього процесу з предмета «Захист України» відповідно до чинних нормативних вимог, модельних навчальних програм;
- удосконалення професійно-педагогічних компетентностей учителя, зокрема вмінь планувати, організовувати, проводити та аналізувати навчальні заняття, використовувати сучасні педагогічні технології та цифрові ресурси;
- апробація авторських методичних розробок, дидактичних матеріалів, навчальних вправ та інших результатів магістерського дослідження в реальних умовах освітнього процесу;
- формування практичних умінь організації освітнього та інформаційно-консультативного супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;

- ознайомлення з особливостями взаємодії закладів освіти, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій, ветеранських просторів та інших суб'єктів, залучених до підтримки ветеранів і демобілізованих осіб;
- набуття навичок виявлення освітніх, інформаційних, соціальних та професійних потреб ветеранів війни та демобілізованих осіб і визначення відповідних ресурсів та послуг для їх задоволення;
- формування навичок професійної комунікації, консультування та координації ветеранів і демобілізованих осіб з органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими організаціями та ветеранськими просторами;
- збір, систематизація та аналіз емпіричних матеріалів для завершення магістерського дослідження.

Зміст діяльності здобувачів-практикантів

Практика може проходити на базі закладів загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Київського міського Центру комплексної підтримки учасників бойових дій, «Київ МІЛІТАРІ ХАБ».

Під час переддипломної практики магістранти:

- ознайомлюються з модельними програмами викладання предмету «Захист України», навчальними планами та робочими програмами з предмета;
- розробляють розгорнуті конспекти уроків та сценарії виховних заходів;
- проводять три навчальні заняття та виховний захід із національно-патріотичного виховання, формування громадянської відповідальності, культури безпеки та поваги до захисників України;
- аналізують потреби ветеранів війни та демобілізованих осіб і визначають доступні ресурси, послуги та можливості для їх задоволення;
- розробляють інформаційно-консультативні матеріали для ветеранів війни та демобілізованих осіб щодо доступних освітніх, соціальних, професійних та інших послуг;
- проводять експериментальну частину дослідження (педагогічне спостереження, тестування учнів, впровадження експериментальної методики навчання тощо);
- здійснюють якісний та кількісний аналіз результативності запропонованих педагогічних впливів;
- оформлюють методичний кейс (матеріали до уроків, презентації, роздаткові матеріали);
- виконують функції вчителя-предметника та помічника класного керівника.

Програма переддипломної практики конкретизується для кожного магістранта з урахуванням теми його магістерської роботи.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику.

Форми звітності передбачають: ведення щоденника практики, підготовлення письмового звіту та одержання характеристики від керівника практики. Здобувачі вищої освіти укладають звіт у письмовій формі, у якому описують види виконання робіт у процесі проходження практики, подають аналіз проблемних питань та пропозицій щодо їх розв'язання. Крім того, докладають конспекти та самоаналіз навчальних занять з предмета «Захист України»; сценарій виховного або просвітницького заходу; дидактичні та презентаційні матеріали; результати педагогічного спостереження та/або інших методів дослідження; інформаційно-консультативні матеріали для ветеранів війни та демобілізованих осіб; розроблений маршрут освітнього, інформаційно-консультативного або соціального супроводу; інформаційну карту ресурсів і послуг для ветеранів та демобілізованих осіб; матеріали аналізу результатів магістерського дослідження.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики

При оцінюванні результатів педагогічної практики враховуються такі показники: виконання індивідуального плану практики, якість проведення навчальних занять та виховних годин, рівень володіння сучасними методами і технологіями навчання; здатність до професійної комунікації та взаємодії; якість виконання завдань з освітнього, інформаційно-консультативного та соціального супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб; уміння

визначати потреби та добирати відповідні ресурси для підтримки ветеранів війни та демобілізованих осіб; якість розроблених методичних та інформаційно-консультативних матеріалів; здатність до аналізу й самоаналізу професійної діяльності; результати виконання індивідуального дослідницького завдання; організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта, його ініціативність і творчість; вчасно оформлені щоденник і звіт практики та виступ на підсумковій конференції із практики.

№з/п	Види діяльності студента-практиканта	Кількість балів
1.	1. Участь у настановній конференції	5
2.	2. Ведення і оформлення щоденника переддипломної практики	10
3.	3. Розроблення та підготовка трьох конспектів навчальних занять (уроків)	10
4.	4. Проведення трьох уроків та їх самоаналіз (апробація дослідження)	15
5.	5. Відвідування та аналіз двох уроків учителів-предметників	10
6.	6. Розроблення інформаційно-консультативних матеріалів для ветеранів війни та демобілізованих осіб	10
7.	7. Проведення виховного заходу	5
8.	8. Зміст та оформлення дидактичних матеріалів до навчальних занять	10
9.	9. Аналіз потреб ветерана/демобілізованої особи та розроблення маршруту супроводу	10
10.	10. Складання карти доступних послуг, ресурсів та установ для підтримки ветеранів і демобілізованих осіб	10
	11. Участь у підсумковій конференції	5
	Загальна сума балів	100